

Módszertani megjegyzések

A kiadvány negyedévente áttekintést nyújt Budapest, valamint a 19 vármegye társadalmi-gazdasági helyzetének alakulásáról. A képernyő bal szélén a feldolgozott témák, jobb szélén pedig a területi egységek közül válogatva tekintheti át az olvasó az egyes vármegyék, valamint Budapest aktuális társadalmi és gazdasági állapotát.

Az adatok forrása – amennyiben nincs hivatkozás más adatforrásra – a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatgyűjtése. 2009-től az adatok publikálása az európai uniós szabályozásoknak megfelelően a TEÁOR'08 nomenklatúra szerint történik.

A tárgyidőszakra vonatkozó adatok előzetesek, a korrekció miatt az év folyamán módosulhatnak.

A kiadványban közölt adatok területi csoportosítása az adott év január 1-jei közigazgatási beosztása szerint történt. Az ettől való eltérést lábjegyzetben jelöljük.

A százalék- és viszonyszámok számítása kerekítés nélküli adatokból történt. Az adatok és a megoszlási viszonyszámok kerekítése egyedileg történt, ezért a részadatok összegei eltér(het)nek az összesen adatoktól.

A népességre vetített mutatókat lakónépességi adatok alapján számítottuk.

JELMAGYARÁZAT

- A megfigyelt statisztikai jelenség nem fordult elő.
- .. Az adat nem ismeretes.
- ... Nem közölhető adat.
- X A mutató nem értelmezhető.
- 0 A mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad.

Az ábrázolhatóság érdekében a vármegyenevek helyett egyes grafikonokon az alábbi rövidítéseket alkalmaztuk:

Budapest	BP
Bács-Kiskun	BÁ
Baranya	BA
Békés	BÉ
Borsod-Abaúj-Zemplén	BO
Csongrád-Csanád	CS
Fejér	FE
Győr-Moson-Sopron	GY
Hajdú-Bihar	HA
Heves	HE
Jász-Nagykun-Szolnok	JÁ
Komárom-Esztergom	KO
Nógrád	NÓ
Pest	PE

Somogy	SO
Szabolcs-Szatmár-Bereg	SZ
Tolna	TO
Vas	VA
Veszprém	VE
Zala	ZA

DEMOGRÁFIAI HELYZET

Népesség: a népességadatok a 2022. október 1-jei népszámlálás bázisán, a természetes (élveszületés, halálozás) népmozgalmi statisztika, valamint a belföldi és nemzetközi vándorlás adatainak felhasználásával továbbszámított adatok.

A népmozgalmi adatok a Magyarországon történt népmozgalmi eseményekre vonatkoznak. Az előzetes születési, halálozási és házasságkötési adatok forrása az Elektronikus Anyakönyvi Rendszer, ezen adatok esetében a területi csoportosítás az anya, az elhunyt, a feleség bejelentett lakóhelye (állandó lakcím) alapján történik.

Házasságkötés: a hivatalosan eljáró anyakönyvvezető előtt – két tanú jelenlétében – kötött házasság.

Élveszületés (az ENSZ ajánlásának megfelelően): a magzat világrajövele, amennyiben az újszülött az életnek valamilyen jelét adja, tekintet nélkül arra, hogy mennyi ideig volt az anya méhében és mennyi ideig élt.

Halálozás (az ENSZ ajánlásának megfelelően): az élet minden jelének végleges elmúlása az élveszületés megtörténte után bármikor (az életműködésnek a születés utáni megszűnése, a feléledés képessége nélkül).

Természetes szaporodás, fogyás: az élveszületések és a halálozások különbözete.

MUNKAERŐPIAC

Munkaerő-felmérés

A munkaerő-felmérés, ami a magánháztartásokra kiterjedő reprezentatív felvétel, a 15–74 éves személyek gazdasági aktivitásáról nyújt információt. Az adatgyűjtés célja, hogy a foglalkoztatottság és a munkanélküliség alakulását a nemzetközi statisztikai ajánlásoknak megfelelően, a mindenkor munkügyi szabályozástól, illetve annak változásától függetlenül, a Nemzetközi Munkügyi Szervezet (ILO) fogalmait felhasználva figyelje meg.

A magyar munkaerő-felmérés a vizsgált népességet egy meghatározott időszakban (a kikérdezés hetét megelőző héten, a hetet hétfőtől vasárnapig számítva) végzett tevékenységük alapján osztályozza.

A kiadvány a lakossági munkaerő-felmérés 15–74 évesekre vonatkozó adatait tartalmazza a munkanélküliségi ráta és az aktivitási arány esetében, míg a 15–64 évesekre vonatkozó adatokat a foglalkoztatási ráta kapcsán.

Gazdaságilag aktív(ak): azok, akik megjelennek a munkaerőpiacon, azaz a foglalkoztatottak és a munkanélküliek.

Gazdaságilag nem aktív(ak): azok, akik a vonatkozási héten nem dolgoztak, illetve nem volt rendszeres jövedelmet biztosító munkájuk, és nem is kerestek munkát, vagy kerestek, de nem tudtak volna munkába állni.

Aktivitási arány: a gazdaságilag aktívak a megfelelő korcsoportba tartozó népesség százalékában.

Foglalkoztatási arány: a foglalkoztatottaknak a megfelelő korcsoportba tartozó népességhez viszonyított aránya.

Munkanélküliségi ráta: a munkanélküliek a megfelelő korcsoportba tartozó gazdaságilag aktív népesség százalékában.

A munkaerő-felmérés mintájában 1998 óta negyedévente közel 38 ezer címet keresnek fel az összeírók. A közölt adatok teljeskörűsített negyedéves (éves) átlagok.

2014 decemberétől a munkaerő-felmérés adatainak teljeskörűsítése a 2011. évi népszámlálás bázisán továbbvezetett népességszámon alapszik.

2021 júliusától a KSH a havi becslés pontosságát továbbfejlesztett modell alkalmazásával javítja.

A munkaerő-felmérés mintájának hibaszámítása linearizált jackknife-módszerrel történik. Az [áttekintő táblázat](#)okban az adatok mintavételi hibáit (s.e.) 95%-os megbízhatósági szinten közlik.

Intézményi munkaügy-statisztikai adat-előállítási rendszer

Alkalmazásban álló: alkalmazásban állónak tekintendő az a munkavállaló, aki a munkáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll, s munkaszerződése, munkavégzésre irányuló megállapodása alapján havi átlagban, munkadíj ellenében munkavégzésre kötelezett/kötelezhető, a közölt adatok tartalmazzák a havi 60 munkaóránál rövidebb munkaidőben foglalkoztatottak létszámát is.

Alkalmazásban állók átlagos állományi létszámába tartoznak az alkalmazásban állók, kivéve a munkából meghatározott okok miatt tartósan távollevő személyek (szülési szabadságon lévők, a különböző gyermekgondozási ellátás címén nem dolgozók, 1999-től egy naptári hónapot meghaladóan betegek, fizetés nélküli szabadságon lévők stb.).

A **keresetek** minden esetben a teljes munkaidőben foglalkoztatottakra vonatkoznak. A mindenkori havi **átlagkereset** részét képezi a kifizetés hónapjában az alapbér, a bérpótlékok a kiegészítő fizetés, valamint a prémium, a jutalom, a 13. és további havi fizetés is.

Bruttó kereset: a személyi jövedelemadó, az egészségbiztosítási és a nyugdíjjárulékot, valamint a munkaerőpiaci járulékot is tartalmazó alapbér és egyéb jogcímenen fizetett kereseti elemek (bérpótlék, kiegészítő fizetés, prémium, jutalom, 13. és további havi fizetés) összege.

Nettó kereset (kedvezmények figyelembevételével): a bruttó átlagkeresetből a munkavállalót terhelő közterhek, azaz a munkaerőpiaci járulék, az egészségbiztosítási és a nyugdíjjárulék továbbá a személyi jövedelemadó levonásával számított adat. Az adókedvezmények hatását, valamint az adó- és a járulékmentességeket is figyelembe vesszük a számításnál.

2019-től megújult a keresetstatisztika adatgyűjtési rendszere. Ezzel összefüggésben megváltozott a havi kereset és az ehhez köthető létszám-információk forrása. Az adatok a Nemzeti Adó- és Vámhivataltól átvett ún. járulékbevallásokból, valamint a Magyar Államkincstár adminisztratív nyilvántartásából átvett adatokból származnak.

2023. január vonatkozósi hónaptól a keresetstatisztikai adatközlések fókuszába a munkáltatók teljes köre került, felváltva ezzel a legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások, valamennyi költségvetési intézmény és a foglalkoztatás szempontjából jelentős nonprofit szervezetek körét. A 2019–2022 évekre vonatkozó adatokat ezt követően szintén a munkáltatók teljes körére publikáljuk.

2025. I. negyedévi kiadványtól kezdődően az alkalmazásban állók száma tartalmazza a havi 60 munkaóránál rövidebb munkaidőben foglalkoztatottak létszámát is, a nettó átlagkeresetet pedig a kedvezmények figyelembevételével közöljük.

Pénzügyminisztérium adatközlése

Nyilvántartott álláskereső: az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, öregségi nyugdíjra nem jogosult, rehabilitációs járadékban, valamint a megváltozott

munkaképességű személyek ellátásában nem részesül, az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, egyéb keresőtevékenységet sem folytat, elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.

Munkavállalási korú népesség: 2021-ben a 15-64 éves népesség, 2022-től a 15–65 éves népesség.

Nyilvántartott pályakezdő álláskereső: az a nyilvántartott álláskereső, aki a 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén 30. életévét – nem töltötte be, és a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik. További feltétel, hogy álláskeresési támogatásra a tanulmányainak befejezését követően nem szerzett jogosultságot.

Bejelentett betöltetlen álláshely: a tárgyhoz 20-án fennálló ismert álláshely, amelyet a munkáltató bejelentett vagy a munkaügyi központ feltárt.

Álláskeresési járadékban részesülő: a nyilvántartott álláskeresők közül az, aki álláskeresővé válását megelőzően járulékfizetési kötelezettségének eleget tett, munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Álláskeresési segélyben részesülő: a nyilvántartott álláskeresők közül az, akinek a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresési járadékban részesült és az álláskeresési járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresési járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv – kereső tevékenység miatt – megszüntette és az álláskereső álláskeresési járadékra ismételten nem szerzett jogosultságot. Az álláskeresési segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósítható.

Szociális ellátásban részesülő: az a nyilvántartott álláskereső, aki hátrányos munkaerőpiaci helyzetű aktív korú, és jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátásban részesül. (A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény hatályos változata alapján jelenleg a rendszeres szociális segélyben, illetve a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők tartoznak e kategóriába.)

GAZDASÁGI SZERVEZETEK

Regisztrált gazdasági szervezet: a megfigyelés időpontjában az adminisztratív nyilvántartások szerint jogilag létező, adószámmal rendelkező gazdasági szervezet, beleértve az adott időpontban csőd-, felszámolási, végelszámolási és kényszertörlési eljárás alatt állókat, illetve a tevékenységüket szüneteltető egyéni vállalkozókat is.

Önálló vállalkozó: az egyéni vállalkozásról szóló törvény hatálya alá tartozókon kívül a gazdasági tevékenységet folytató, külön adószámmal rendelkező vállalkozók (pl. szellemi szabadfoglalkozásúak, mezőgazdasági őstermelők) is.

A kiadványban alkalmazott **társas vállalkozás** fogalmán az önálló vállalkozó kivételével az összes többi vállalkozást értjük.

A gazdasági szervezeteknek a tevékenység jellege szerinti osztályozása a gazdasági tevékenységek 2008. január 1-jétől érvényes egységes ágazati osztályozási rendszere (TEÁOR '08) alapján történik, amely megfelel a nemzetközi ajánlásoknak (NACE Rev. 2.).

A tevékenységi osztályozásban a gazdasági szervezeteket főtevékenységük alapján sorolja be a KSH. Egy gazdasági szervezet statisztikai főtevékenysége az a tevékenység, amely az egységen belül a tényezőköltségen mért legnagyobb hozzáadott értéket hozza létre.

A gazdasági szervezetek **gazdálkodási forma szerinti csoportosítása** (röviden: GFO) a 2014. március 15-étől érvényben levő osztályozáson alapul, amely a 21/2012. (IV. 16.) a statisztikai számjel elemeiről és nomenklatúráiról szóló KIM-rendeletben jelent meg.

Az adatok forrása: a Központi Statisztikai Hivatal által üzemeltetett Gazdasági Szervezetek Regisztere (GSZR).

BERUHÁZÁS

Teljesítményérték: a beruházási teljesítmények szerződés szerinti teljesítése, függetlenül attól, hogy a számla ellenértékét kiegyenlítették-e vagy sem. A teljesítményérték az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó összegét is tartalmazza a számviteli törvény előírása alapján.

A beruházások volumenindexe: a beruházási teljesítményérték tárgyidőszaki árszinten kifejezett, összehasonlító áras adataiból számított mutató. A volumenindex kiszámításához felhasználjuk az ágazati tagolású beruházásiár-indexet. Az ágazatok negyedéves beruházásiár-indexeinek a számítása a beruházások szerkezetének megfelelő termékcsoportos árindexek alapján az ágazati beruházások tárgyét megelőző második évi megoszlását jellemző súlyokkal történik. Az éves beruházási árindexek a negyedéves indexek beruházási teljesítményértékkel súlyozott átlagolásával készülnek. A negyedévenként számított volumenindex – láncindex alkalmazása esetén – eltérhet a más kiadványokban közölt adatoktól.

Adatszolgáltatók: a teljes körű adatszolgáltatásra kötelezett és a reprezentatív megfigyelésbe bevont szervezetek. Teljes körű adatszolgáltatásra kötelezett: valamennyi 49 főnél többet foglalkoztató vállalkozás; létszám-kategóriától függetlenül a költségvetési és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervezetek; kijelölt nonprofit szervezetek. Az 5 és 49 fő között foglalkoztató vállalkozások megfigyelése reprezentatív, rétegzett mintavétellel történik.

Az adatok a vármegyei/budapesti székhelyű gazdasági szervezetek beruházásait tartalmazzák, függetlenül a beruházás helyétől, és a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásokra, létszámnagyságtól függetlenül a költségvetési szervekre és a kijelölt nonprofit szervezetekre vonatkoznak.

MEZŐGAZDASÁG

Állatállomány: a tartás helye szerinti adatok. Csak a gazdaságküszöböt elérő adatszolgáltatók adatait tartalmazza.

IPAR

Az évközi iparstatisztika a bányászat, feldolgozóipar és energiaipar (B, C és D) nemzetgazdasági ágakat tekinti együttesen összes iparnak, melynek hivatalos megnevezése: **ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.**

Ipari termelés: az ipari tevékenység termelési értéke, azaz az ipari értékesítés nettó árbevétele korrigálva a saját termelésű készletek állományváltozásával. A villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás tevékenység ipari termelési értékéből – a többszörös halmozódás kiszűrése miatt – levonjuk az elosztásra átvett és továbbértékesített energia értékét. *Ipari tevékenység:* az iparba sorolt szervezetek saját termelésű, illetve közvetített szolgáltatással készült ipari termékeinek gyártása és a teljesített ipari szolgáltatások. *Árbevétel:* az ipari tevékenységből származó termékek és szolgáltatások értékesítése során számlázott összeg. *Nettó árbevétel:* árkiegészítéssel növelt, regisztrációs, jövedéki és energiaadó, valamint általános forgalmi adót nem tartalmazó árbevétel.

Ipari értékesítés: az ipari tevékenységből származó nettó árbevétel.
Exportértékesítés: a külföldre, illetve külföldön értékesített ipari tevékenységből származó termékek, szolgáltatások forintban kifejezett nettó árbevétele. Az exportértékesítés árbevételének elszámolása szempontjából külföldnek a Magyarország államhatárán kívüli terület minősül. A magyar adószámmal rendelkező, de külföldi székhelyű (nem magyarországi) vállalkozások felé történő értékesítés exportnak minősül. **Belföldi értékesítés:** a belföldön értékesített saját termelésű, illetve a közvetített szolgáltatással készült ipari termékek és a belföldön teljesített ipari szolgáltatások értéke. A belföldi értékesítés elszámolása szempontjából belföld a Magyarország területe.

Az **ipari termelés volumenindexe** a termelési érték tárgyidőszaki árszinten kifejezett, összehasonlító áras adataiból számított mutató. Az **ipari értékesítés volumenindexe** az értékesítés nettó árbevétele alapján számított, az ipari értékesítési árak változásától megtisztított mutató. A termelés és az értékesítés összehasonlító áron számított indexeihez az országos árindexeket használtuk.

A székhely szerint megfigyelt adatok a legalább 50 főt foglalkoztató vármegyei/budapesti székhelyű vállalkozásokra vonatkoznak, függetlenül attól, hogy azok telepei a vármegye/Budapest területén vagy azon kívül vannak.

A telephely szerint megfigyelt adatok magukban foglalják a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknak a vármegye területén lévő telephelyeinek adatait, függetlenül attól, hogy a vállalkozás székhelye mely vármegye területén van. Ezeket az adatokat – a megfigyelési rendszer és a becslési eljárás következtében – csak az ipar egészére lehet meghatározni.

A negyedéves adatokat az adott negyedév, a kumulált adatokat pedig az összevont időszak végének megfelelő szervezeti besorolás szerint csoportosítjuk.

ÉPÍTŐIPAR

Építőipari termelés: az építőiparba (F) sorolt vállalkozások saját állományba tartozó, valamint szerződéses munkavállalókkal, saját vagy bérelt gépekkel végzett tevékenysége, amely új építmények építésére, meglévő építmények bővítésére, átépítésére, átalakítására, bontására, illetve fenntartására irányul. A **termelés értéke** áfa nélküli nettó érték, a befejezetlen állomány változásával korrigálva. A vármegyei összesen adatok előállításánál a TEÁOR'08 osztályozás szerinti ágazatok havi adatait kerekítjük. Emiatt az összesen adat kismértékben eltérhet az építményfőcsoportok adatainak összegétől.

Az építőipari termelés tárgyidőszaki összehasonlító áron számított **volumenindexeihez** az országos árindexeket használtuk. Az építőipar összesen volumenindex-számítását a TEÁOR'08 osztályozás szerinti aggregálással, az ágazati árindexek felhasználásával végezzük. Az építményfőcsoportok volumenindexeit az építményfőcsoportok árindexeinek felhasználásával számítjuk. A két osztályozás használata miatt az összesen volumenindex értéke nem feltétlenül esik a két építményfőcsoport volumenindexe közé.

Szerződésállomány: az építőipari szervezetek és az építetők által fővállalkozóként megkötött, az építőipari tevékenység körébe tartozó, az építőipari szervezethez írásban beérkezett és általa visszaigazolt megrendelések összege. **Új szerződés:** a tárgyidőszakban beérkezett és visszaigazolt valamennyi építési szerződés értéke, függetlenül attól, hogy teljesítették-e vagy sem.

Az adatok a 4 főnél többet foglalkoztató vármegyei/budapesti székhelyű vállalkozásokra vonatkoznak, függetlenül attól, hogy azok telephelyei a vármegye/Budapest területén vagy azon kívül vannak. A 49 fő feletti vállalkozásokat teljeskörűen, az 5–49 fő közötti vállalkozásokat reprezentatív módon figyeljük meg.

LAKÁS

Lakás: a lakó- és mellékhelyiségek, valamint egyéb helyiségek együttese, amelyek lehetővé teszik a pihenést és az otthoni tevékenységek folytatását, a főzést és az étkezést, a tisztálkodást, a mosást, az illemhelyhasználatot, valamint az életvitelhez szükséges anyagok és tárgyak tárolását. A lakásnak rendelkeznie kell legalább egy 17 m²-t meghaladó hasznos alapterületű lakószobával és fűthetőnek kell lennie. Szoba: minden olyan fűthető 6 m² feletti lakóhelyiség, amely közvetlen természetes megvilágítással és szellőzéssel, valamint ajtóval vagy falnyílással és legalább egy kétméteres – ajtó, ablak nélküli – falszakasszal rendelkezik.

Lakásépítési engedélyek és egyszerű bejelentések: a Kormány 456/2015. (XII.29.) rendeletének megfelelően a statisztikai számbavétel kiterjed az építési engedélyek mellett az egyszerű bejelentésekre, valamint a használatbavételi engedélyek mellett az egyszerű bejelentés alapján épített épületek használatba vételére vonatkozó hatósági bizonyítványokra is.

Épített lakás: az adott évben használatbavételi engedélyt kapott új lakás.

Építtető: az a természetes vagy jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező társaság, aki /amely az új lakás vagy üdülő megterveztetését, kivitelezését megrendeli és rendelkezik a kivitelezés megkezdéséhez szükséges engedélyekkel.

Önkormányzat mint lakásépíttető: a község, a város, a főváros és kerületei, valamint a vármegye önkormányzata és az általuk közszolgáltatás céljából alapított intézmények.

Központi költségvetési szerv mint lakásépíttető: a minisztérium, az országos hatáskörű szerv és az általuk meghatározott feladat ellátására létesített önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezet.

Vállalkozás mint lakásépíttető: Olyan gazdasági egység, amelyik saját nevében, saját felelősségére üzletszerű tevékenységet folytat, a piaci szereplőktől tevékenységében és tulajdonában elkülönül, de a piac által azokkal kapcsolatban van, nyereség elérésére törekszik és ennek érdekében kockázatot vállal.

Természetes személy mint lakásépíttető: a lakosság, ha saját anyagi erejéből (készpénz + hitel), többnyire saját használatra építkezik.

Egyéb lakásépíttető: a nonprofit szervezetek; a társadalmi szervezet, alapítvány, egyház mint lakásépíttető.

Megszűnt lakás: a települési önkormányzat lakásmegszűnési nyilvántartása alapján az adott évben bontás, átépítés, elemi csapás, megsemmisülés miatt megszűnt lakás.

TURIZMUS

A szálláshely adatok forrása: Magyar Turisztikai Ügynökség (MTÜ).

A kereskedelemről szóló **2005. évi CLXIV. törvény**, továbbá a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló **239/2009. (X. 20.) kormányrendelet** szerint:

Szálláshely: szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából létesített vagy használt épület, önálló rendeltetési egységet képező épületrész vagy terület, valamint szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából, bérbeadás keretében hasznosított nyaralóhajó.

Szálláshely-szolgáltatás: üzletszerű gazdasági tevékenység keretében rendszerint nem huzamos jellegű, éjszakai ott-tartózkodást, pihenést is magában foglaló tartózkodás céljára szálláshely nyújtása és az ezzel közvetlenül összefüggő szolgáltatások nyújtása.

Turisztikai szálláshelyek: ide tartoznak a kereskedelmi szálláshelyek, illetve a magán- és egyéb szálláshelyek.

Kereskedelmi szálláshely: szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából létesített vagy használt épület, kivéve a magánszálláshely és az egyéb szálláshely. A kereskedelmi szálláshelyek közé tartoznak a szállodák, panziók, kempingek, üdülőháztelpek, közösségi szálláshelyek és nyaralóhajók. A nyaralóhajók adatait a KSH adatvédelmi okokból nem közli.

- **Szálloda:** az a kizárólag szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából létesített szálláshelytípus, amelyben a szálláshely és reggeli szolgáltatása mellett egyéb szolgáltatásokat is nyújtanak, és ahol a hasznosított szobák száma legalább tizenegy.
- **Panzió:** az a kizárólag szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából létesített szálláshelytípus, amelyben a szálláshely szolgáltatása mellett a reggeli szolgáltatás kötelező, és ahol a hasznosított szobák száma legalább hat, de legfeljebb huszonöt, az ágyak száma legalább tizenegy.
- **Kemping:** az a kizárólag szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából létesített, külön zárt területen működő szálláshelytípus, amelyben szállás céljából a vendégek és járműveik számára elkülönült területet (területegység), illetve üdülőházat (együtt: lakóegység) és egyéb kiszolgáló létesítményeket és szolgáltatásokat biztosítanak, és amely legalább kilenc lakóegységgel rendelkezik.
- **Üdülőháztelep:** az a kizárólag szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából, közművesített területen létesített szálláshelytípus, amelyben a vendégek részére a szállást különálló épületben vagy önálló bejárattal rendelkező épületrészben (üdülőegységben) nyújtják, amennyiben az e célra hasznosított szálláshelyek száma eléri a hármat, függetlenül a szobák vagy ágyak számától.
- **Közösségi szálláshely:** az a kizárólag szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából létesített szálláshelytípus, amelyben az egy szobában található ágyak külön-külön is hasznosításra kerülnek, s ahol az e célra hasznosított szobák száma legalább három, az ágyak száma legalább tizenkettő.

Magán- és egyéb szálláshelyek: szálláshely-szolgáltatás céljára hasznosított, a kereskedelmi szálláshelyek körébe (szálloda, panzió, kemping, üdülőháztelep, közösségi szálláshely szállástípusba) nem tartozó, nem kizárólag szálláshely-szolgáltatás rendeltetéssel létesített önálló épület vagy annak lehatárolt része.

- **Magánszálláshely:** az a nem kizárólag szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából, magánszemély vagy egyéni vállalkozó által hasznosított lakás vagy üdülő, illetve azok egy lehatárolt részének és hozzátartozó területének hasznosítása, ahol a szobák száma legfeljebb nyolc, és az ágyak száma legfeljebb tizenhat.
- **Egyéb szálláshely:** nem kizárólag szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából létesített épületben, de szálláshely-szolgáltatási céllal és nem magánszemély vagy nem egyéni vállalkozó által hasznosított, önálló rendeltetési egységet képező épületrész, ahol az egy szobában található ágyak külön-külön is hasznosításra kerülhetnek, illetve a szobák száma legfeljebb huszonöt, és az ágyak száma legfeljebb száz.

VENDÉGLÁTÁS

Vendéglátóhely: a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény szerinti vendéglátás tevékenységet folytató, rendszeresen nyitva tartó szolgáltatóhely, amely a vendégek részére étel- és/vagy italszolgáltatást biztosít.

Étterem: jellemzően nagy befogadóképességű, rendezvények lebonyolítására is alkalmas vendéglátóipari egység, amely széles ételválasztékkal, ehhez igazodó szeszes és szeszesmentes italválasztékkal rendelkezik.

Büfé: gyors étkezési lehetőséget biztosító vendéglátóipari egység, amelynek kínálata túlnyomórészt egyszerű hideg és melegszendvicsekből, cukrászsüteményekből, édesipari termékekből, valamint szeszes és szeszmentes italokból áll.

Cukrászda: jellemzően saját készítésű cukrászati és édesipari termékek, hideg ételek helyben fogyasztásra vagy elvitelre történő értékesítése, szeszes és szeszmentes italkínálattal.

Italüzlet: kimért vagy palackozott szeszes és szeszmentes italok, továbbá nem helyben készített ételek értékesítésére szolgáló vendéglátóhely.

Zenés szórakozóhely: zenés, táncos rendezvények lebonyolítására alkalmas, palackozott és kimért szeszes és szeszmentes italokat, valamint ételt értékesítő vendéglátóhely.

Munkahelyi, rendezvényi és közétkeztetést végző vendéglátóhely: szeszes ital árusítása nélküli, zárt rendszerű vendéglátóhely. Idetartozik a munkahelyen, oktatási intézményekben történő étkeztetés, a rendszeres étkezést nyújtó, szervezett közösségi ellátás (közétkeztetés), továbbá a fogyasztóval kötött szerződéses megegyezésen alapuló vendéglátó tevékenység ellátása, a fogyasztó által meghatározott helyen és eseti alkalommal (rendezvényi étkeztetés).

KISKERESKEDELEM

Kiskereskedelmi üzlet: kiskereskedelmi termékek döntően a lakosság részére történő értékesítésére szolgáló egység. A vármegyei és regionális adatok a gépjármű- és gépjárműalkatrész üzletekkel együtt, nemzeti dohányboltok nélkül értendők.

A kiskereskedelmi forgalom: a kiskereskedelemben történő árueladás értéke fogyasztói áron. A forgalmi statisztika reprezentatív adatgyűjtésen és adminisztratív adatok (dohány értékesítési adatállomány, OPG online pénztárgépek adatai, ÁFA) átvételén alapszik. A vármegyei és regionális adatok a csomagküldő és internetes kiskereskedelem, valamint a piaci és egyéb, nem bolti kiskereskedelem területre nem bontható adatait nem tartalmazzák.

A kiskereskedelmi forgalom kiigazítatlan volumenindexe: a folyóáras kiskereskedelmi eladási forgalom alakulása, az árváltozások hatásának kiszűrésével.

KÖZÚTI KÖZLEKEDÉSI BALESETEK

Személysérüléses közúti közlekedési baleset: olyan váratlan, nem szándékosan előidézett, közúton vagy a közforgalom számára megnyitott magánúton történt baleset, amelyben legalább egy mozgó jármű részt vett, és amelynek következtében haláleset, illetve személysérülés történt a balesetet követő 30 nappal későbbi állapot szerint.

Közúti közlekedési baleset következtében:

- **meghalt személy:** aki a baleset következtében a baleset helyszínén vagy a balesetet követő 30 napon belül elhunyt;
- **súlyosan sérült személy:** aki a baleset következtében 8 napon túl gyógyuló sérülést, zúzódást, illetve bármely olyan sérülést szenvedett, amely kórházi ápolást tesz szükségessé;
- **könnyen sérült személy:** aki a baleset következtében 8 napon belül gyógyuló sérülést, ficamodást, horzsolást szenvedett.

Ittas személy által okozott balesetek kategorizálásakor az alkoholos befolyásoltságot véralkohol-vizsgálattal állapítják meg.

Módszertani változás a 2024. évtől: A Rendőrség kizárólag abban az esetben vizsgálja a kerékpárosok ittaságát, amennyiben a szeszes ital fogyasztás a kerékpáros cselekményének jogi minősítését befolyásolja.

A népesség számához viszonyított tízezer főre jutó személysérüléssel közúti közlekedési balesetek számának kiszámításánál a 2025. év eleji előzetes népesség adatokat vettük figyelembe.

Adatforrás: a rendőr-főkapitányságok közlekedésrendészeti osztályai által kitöltött statisztikai lapok.